

Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor

Föredragande
Ann Sofie Fredriksson
kommunikatör

010-470 03 56
ann.sofie.fredriksson@uhr.se

BESLUT

Diarienummer
1.1.1-202-2015

Datum
2015-11-13

Postadress
Box 45093
104 30 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2
111 60 Stockholm

Telefon
010-470 03 00

Org nr
202100-6487

www.uhr.se

Avrapportering av uppdraget att följa upp, analysera och redovisa den egna verksamheten utifrån minoritetspolitikens mål (1 januari – 15 november 2015)

Målen för minoritetspolitiken är att ge skydd för de nationella minoriteterna, stärka de nationella minoriteternas möjligheter till inflytande och stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Universitets- och högskolerådet har tillsammans med sex andra myndigheter i uppdrag att under en treårsperiod 2013-2015 följa upp och analysera den egna verksamheten utifrån minoritetspolitikens mål. I Regleringsbrevet för budgetåret 2015 avseende Universitets- och högskolerådet återfinns uppdraget under rubriken främjande av rättigheter och möjligheter. Länsstyrelsen i Stockholms län har den 2015-02-22 lämnat kompletterande anvisningar för redovisningen. Detta är uppföljning för år 3, det vill säga för perioden 1 januari till 15 november 2015.

Uppföljningen ska göras efter följande frågeställningar:

1. Med utgångspunkt i regleringsbrevet för budgetåret 2015 – vilka externa insatser har myndigheten gjort under perioden inom de tre minoritetspolitiska delområdena:
 - diskriminering och utsatthet
 - inflytande och delaktighet (både centralt och om det finns, lokalt)
 - språk och kulturell identitet?

Hur har insatserna initierats? (genom kartläggning, samråd med minoriteterna, annat?)

Vilka effekter avser myndigheten att uppnå med insatserna inom sitt verksamhetsområde?

Vilka effekter insatserna har haft för de nationella minoriteterna?

2. Hur organiserar myndigheten sina samråd med de nationella minoriteterna?

Vilka samråder myndigheten med? Hur har urvalet gått till? Vilka effekter har samråden gett?

3. Var i organisationen finns ansvaret för myndighetens minoritetspolitiska arbete?
4. Hur implementeras lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk inom myndigheten? Vilka resultat och eventuella effekter har detta för verksamheten?

Frågeställning 1

Under året omarbetar Universitets- och högskolerådet myndighetswebbplatsen uhr.se med lansering i december månad. Efter det ska den engelska versionen av webbplatsen omarbetas och i samband med det kommer myndigheten att ta fram information om myndigheten och myndighetens uppdrag på de nationella minoritetsspråken.

Webbplatsen Studera.nu som riktar sig till intresserade av högre studier nylanserades i december 2014. Under året har information om vad webbplatsen erbjuder översatts till ytterligare en varietet av romani chib – svensk romani. Sidorna nås från Studera.nu:s förstasida och har mellan den 1 november 2014 och den 31 oktober 2015 haft 2 877 sidvisningar. Sidorna med flest sidvisningar var de för meänkieli med 550 och för romani lovara med 465. Den minst besökta sidan var den för jiddisch med 20 sidvisningar.

Under året har UHR återrapporterat till regeringen om trender i antagningsstatistiken. Från och med i år tas även lärarutbildningar i och på nationella minoritetsspråk upp i rapporteringen:

Stockholms universitet har sedan höstterminen 2014 erbjudit Ämneslärarprogram med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9, finska modersmål och engelska. Antal sökande till utbildningen höstterminen 2014 var totalt 12 personer och de 5 som uppfyllde behörighetskraven antogs. Motsvarande uppgifter för höstterminen 2015 var 14 sökande respektive 6 antagna till utbildningen.

Umeå Universitet har sedan höstterminen 2015 erbjudit ämneslärarprogram i samiska med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, Ämneslärarprogrammet - gymnasieskolan Ingångsämne: Samiska som modersmål. Höstterminen 2015 sökte två personer till utbildningen varav en antogs.

Det är svårt att mäta effekter på den här typen av främjandearbete. Myndigheten har information på de nationella minoritetsspråken på webbplatsen Studera.nu. Det är svårt att bedöma om det leder till att fler från de nationella minoriteterna söker sig till högskolestudier, men det har ett symboliskt värde.

Frågeställning 2

Under perioden 1 november 2014 till 31 oktober 2015 har myndigheten haft tre typer av samråd med företrädare för de nationella minoriteterna.

1. Skol- och utbildningsmyndigheterna fortsätter sin samverkan kring samråd med företrädare för de nationella minoriteterna. Universitets- och högskolerådet samarbetar med Skolinspektionen, Skolverket, Specialpedagogiska skolmyndigheten och Universitetskanslersämbetet. Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget samt

Ungdomsstyrelsen har hjälpt oss i urvalet av företrädare. Organisationerna ska ha statsbidrag men de väljer själva vilka som ska företräda dem. Årets samråd med romska företrädare inföll den 5 november 2015. Övriga samråd med företrädare för tornedalingar, samer, sverigefinnar och judar är planerade till den 19 och 20 november 2015. Via samråden får myndigheterna kunskap om vad de nationella minoriteterna anser vara viktigt att arbeta med.

2. Den 12 juni 2015 hade myndigheten samråd med företrädare för den nationella minoriteten romer. I uppdraget att intressera ungdomar för högre studier planerar myndigheten en insats för romska ungdomar. Samrådet ledde till ändrad planering för hur det arbetet ska tas vidare; från tryckt broschyr till filmade intervjuer. Arbetet har dock förskjutits till nästa verksamhetsår.

3. Den 15 oktober höll UHR en hearing om breddad rekrytering med företrädare för 70 olika intresseorganisationer. De fick möjlighet att lämna synpunkter på myndighetens uppdrag med breddad rekrytering, breddat deltagande och jämställdhet. Av de nationella minoriteterna deltog företrädare för den tornedalsfinska gruppen.

Frågeställning 3

Yttersta ansvaret för Universitets- och högskolerådets minoritetspolitiska arbete finns hos generaldirektören. Främjandeuppgifterna handläggs av avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor.

Frågeställning 4

Myndigheten implementerar arbetet med lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk genom att i möjligaste mån inkorporera målen i den ordinarie verksamheten. Ett exempel på detta är att från och med hösten 2015 ingår statistiken för lärarutbildningar med inriktning nationellt minoritetsspråk i rapporten *Antagning till högre utbildning höstterminen 2015 - Analys av antagningsomgångarna och trender i antagningsstatistiken*. Analysen är UHR:s återrapportering efter varje större ansökningsomgång till regeringen.

UHR har också beslutat att ta fram en statistisk analys på antal sökande, antal antagna och utbildningsutbud avseende nationella minoriteter (språk och kultur) och att jämföra innevarande års siffror med föregående års. Arbetet med rapporten pågår och publicering beräknas till senare delen av november 2015.

Det minoritetspolitiska målet ingår också som en del i myndighetens strategiska arbete med regeringsuppdraget kring breddad rekrytering, breddat deltagande och jämställdhet. I uppdraget ställer UHR frågor om minoritetsspråken och deras historia och status i högskolepedagogiska utbildningar. Arbetet ska vara klart våren 2016 och utmynna i att myndigheten i en rapport sprider goda exempel till högskolesektorn.

Med dessa svar har Universitets- och högskolerådet rapporterat sin uppföljning av år 3 om myndighetens insatser i den egna verksamheten utifrån det minoritetspolitiska målet.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektören Ulf Melin efter föredragning av kommunikatören Ann Sofie Fredriksson i närvaro av avdelningschefen Tuula Kuosmanen.

Ulf Melin

Ann Sofie Fredriksson